PORT OF GOTHENBURG
TAKING YOU FURTHER

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat
Diarienummer

Handläggare: Jill Söderwall
Datum: 2026-03-09
Telefon: 031-368 76 15
E-post: jill.soderwall@portgot.se

Sekretessbelagda uppgifter i styrelsehandling

Bolaget gör bedömningen att det i styrelsehandlingen finns uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Frågor kring utlämnande av allmänna handlingar kan ställas till info@portgot.se

Ärende Byggnation av rörkanalisation huvudstråk för landström, Onshore Power Supply (OPS) i Skandiahamnen

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Hamn AB:

Styrelsen beslutar att godkänna byggnation av rörkanalisation i huvudstråk för landström, OPS inom tre delområden i Skandiahamnen, vilket innebär att ca 1000 m schaktning, rörförläggning, gjutning samt återställning av mark av totalt ca 2800 m.

[redacted]

Sammanfattning

År 2030 träder en EU-lagstiftning i kraft som innebär att fartyg inom segmenten container, RoPax och kryssning som angör en Core-hamn ska landansluta via el i stället för att hålla hjälpmaskinerna i gång vid kaj. Det innebär att hamnarna måste kunna erbjuda möjlighet för landanslutning (Onshore Power Supply, OPS) för dessa segment.

En drivkraft från rederierna att vilja använda OPS är införandet av EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) för sjöfarten år 2024. Genom att ansluta till klimatneutral elförsörjning vid kaj kan rederierna minska sina kostnader för utsläppsrätter inom ramen för systemet.

Anpassningen av Göteborgs hamn till lagkraven innebär omfattande investeringar i OPS-anläggningar, vilka består av ställverk, rörkanalisation, kabeldragning, styr och övervakning samt anslutningspunkter längs kajerna. I Skandiahamnen planeras utbyggnaden av OPS-anläggningarna genomföras i totalt fyra delprojekt under perioden 2026 - 2030.

Göteborgs Hamns styrelse har sedan tidigare beslutat om investering av ställverket samt förberedande rörkanalisationsarbeten inom SkandiaPortens arbetsområde [redacted]

Detta styrelseärende avser en del av huvudstråket avseende rörkanalisation med sträckning från ställverket via port 2 och vidare genom bilterminalen i Skandiahamnen.

Investeringen i OPS i Skandiahamnen är lagstadgad för containerterminalen, men också strategiskt viktig för att uppnå såväl kundernas som Göteborgs Hamn AB:s egna klimatmål om minskade koldioxidutsläpp.

Under förutsättning att investeringsbeslut fattas i mars 2026 beräknas delprojektet vara färdigställt i april 2027.

Bedömning ur ekonomisk dimension

[redacted]

Konkurrenskraften för Göteborgs hamn ökar genom att kunna erbjuda rederier möjlighet att reducera både bunkerbränsle och emissioner av koldioxid då fartyg anlöper Skandiahamnen.

Bedömning ur ekologisk dimension

En betydande andel av sjöfartens utsläpp i Göteborgs hamn uppstår när fartyg ligger vid kaj och driver sina hjälpmaskiner. Införande av OPS i Skandiahamnen medför därför stor miljö- och klimatnytta. Det är därför en central åtgärd för att nå Göteborgs Hamn AB miljömål. Då detta är ett delprojekt uppstår miljö- och klimatnyttan då OPS-anläggningarna i sin helhet är byggda i Skandiahamnen.

Projektet innebär omfattande schakt och anläggningsarbeten. Det är därför viktigt att hantera dessa massor och övrigt material på ett effektivt och säkert sätt. Cirka 50 % av schaktmassorna bedöms kunna återanvändas, medan resterande massor transporteras till deponi.

Klimatkalkyl tas fram efter förstudie samt efter avslutat utförande.

I övrigt har bolaget inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension. Samverkan.

Samverkan kommer att ske med de fackliga organisationerna enligt ordinarie processer.

Ärendet

Styrelsen skall ta ställning till att godkänna ett investeringsbeslut för byggnation av rörkanalisation i huvudstråk för landström, OPS, inom tre delområden i Skandiahamnen. Det innebär att ca 1000 m schaktning, rörförläggning, gjutning och återställning utförs av totalt ca 2800 m.

[redacted]

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Anpassningen av Göteborgs hamn till kommande EU-lagstiftning medför omfattande investeringar i OPS-anläggningar, vilka består av ställverk, rörkanalisation, kabeldragning, styr och övervakning samt anslutningspunkter längs kajerna. Utbyggnaden planeras att genomföras i flera delprojekt under perioden 2026–2030.

Göteborgs Hamns styrelse har sedan tidigare beslutat om byggnation av ställverk samt förberedande rörkanalisationsanpassning inom SkandiaPortens arbetsområde [redacted]

Lagstiftning

Sedan införandet av EU ETS (EU:s system för handel med utsläppsrätter, EU Emissions Trading System) för sjöfarten 2024 har incitamenten och efterfrågan på landström ökat. Genom att ansluta till landström kan fartyg stänga av sina hjälpmaskiner vid kaj, vilket minskar utsläppen av växthusgaser och andra luftföroreningar. Samtidigt reduceras rederiernas kostnader för utsläppsrätter, vilket skapar en tydlig ekonomisk drivkraft att nyttja OPS.

Enligt EU-lagstiftningen AFIR[1] skall större Core-hamnar som Göteborg tillhandahålla landström för vissa fartygstyper som Container-, RoPax- och kryssningsfartyg från 2030.

För att möta kommande lagkrav och kundbehov har GHAB initierat ett OPS-program i syfte att utreda och prioritera åtgärder som krävs för att anpassa hamnen för flera nya OPS-anläggningar.

Klimatnytta

Den beräknade emissionsreduktionen av koldioxid i Skandiahamnen är 11–12 000 ton vid utbyggda OPS-anläggningar baserat på 2019 års anlöp. Ny beräkning kommer att göras under 2026.

Projektets omfattning

Delprojektet omfattar den första etappen av huvudkanalisationen inom Skandiahamnen och avser cirka 1 000 meter av den totala sträckan om cirka 2 800 meter. Syftet med kanalisationen är att göra möjliggöra förläggning av elkablar i markförlagda skyddade rör mellan nätstationen fram till kaj. I detta delprojekt byggs kanalisationen mellan ställverket och den södra bilterminalens gräns mot containerterminalen. Samtliga kanalisationer dimensioneras för att klara nuvarande och framtida lastförutsättningar inom terminalområdena.

[1] AFIR betyder Alterntive Fuels Infrastructure Regulation

Projektet samverkar med Göteborg Energi där samschaktning och gemensam rörförläggning kan ske.

Ekonomi

Projektet med OPS i Skandiahamnen har delats in i fyra delprojekt:

Delprojekt 1 - Uppförande av nätstation/ställverk. [redacted]

Delprojekt 2 - Rörkanalisations huvudstråk schaktområde 1–3 (detta styrelseärende). [redacted] Start genomförande maj 2026.

Delprojekt 3 - Förberedande kanalisationsarbete inom SkandiaPorten. [redacted] Pågår med färdigställande 2027.

Delprojekt 4 - Kanalisation och installation av kajnära utrustning för inkoppling av fartygen sk Cable Management System (CMS). Förstudie planeras klar Q3 2026.

Investeringskalkyl för projektering och genomförande av Delprojekt 2 rörkanalisation huvudstråk, tre delområden:

Budgetpost	Belopp (MSEK)
[redacted]	
[redacted]	
[redacted]	
[redacted]	
[redacted]	
[redacted]	
[redacted]	

Alla kostnader är i 2025 års penningvärde.

[redacted]

Avkastning

[redacted]

Tidplan

Förstudie har genomförts under andra halvåret 2025.

Aktivitet	Tidplan
Investeringsbeslut	mars 2026
Norra bilterminalen genomförande	maj - aug 2026
OPS-del som genomförs inom Port 2-projektet	juni - dec 2026
Södra bilterminalen genomförande	sep 2026 - april 2027
Total uppskattad genomförandetid	**maj 2026-april 2027**

Risker

Projektrisker

Då projektet omfattar schaktning i terminalområde finns risk för stillestånd, förändrad byggordning, tidsförskjutning och oförutsedda förutsättningar vid arbete i mark. Schaktmassornas beskaffenhet är avgörande för möjlig släntlutning. Projektets grundförutsättning är en släntlutning om 1:3, vilket är normal praxis. Om en flackare lutning, exempelvis 1:5, skulle krävas ökar schaktvolymerna och därmed även kostnaderna, vilket utgör en identifierad kalkylerad risk i projektet.

Affärsrisker

[redacted]

Nollalternativ

Innebörden av att inte genomföra investeringen är:

- För detta ärende finns inget nollalternativ då det är en del av helheten att installera OPS mot kommande lagkrav.

Förvaltningens /bolagets bedömning

Göteborgs Hamn AB bedömer att en delinvestering i OPS i Skandiahamnen är motiverad och nödvändig för att uppnå gällande lagstiftning till 2030 samt bolagets och kundernas klimatmål. Efterfrågan från rederier finns redan idag till följd av EU ETS och stigande kostnader för utsläppsrätter.

Konkurrenskraften för Göteborgs hamn ökar genom att kunna erbjuda rederier möjlighet att spara både bunkerbränsle och koldioxid.

Göteborgs Hamn AB

Göran Eriksson, VD

Handläggare

Jill Söderwall/Jörgen Wrennfors